

Serbest meslek erbabının konkordato kararı verilen şirketten tahsil edemediği alacağın değersiz alacak olarak dikkate alınıp alınamayacağı ve bu alacağa dayanak işleme ilişkin KDV'nin indirim konusu yapıp yapılamayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	21152195-130[29-2020-2705]-227107
Tarih	12.08.2020

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları KDV ÖTV Grup Müdürlüğü

Sayı : 21152195-130[29-2020-2705]-E.227107

12.08.2020

Konu : Konkordato kararı verilen firmadan olan alacaklara ait KDV'nin indirimi.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda; konkordato sürecine giren (mahkemece 19.12.2018 tarihinde 3 ay geçici mühlet, 08.03.2019 tarihinde ise bir yıl kesin mühlet verilen) mükellefe 2018 ve 2019 yılları için yeminli mali müşavirlik (YMM) tam tasdik hizmeti verdiğiniz, söz konusu hizmetlerinize ilişkin serbest meslek makbuzlarını ilgili yıllarda kestiğiniz ve muhteviyatı tutarları beyan ettiğiniz, ancak mükelleften tahsil edemediğinizden bahisle, borçlu mükellefin konkordato ilan etmesinden dolayı tahsilatın

yapılamaması gerekçesiyle söz konusu alacağınızın 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 322 nci maddesi kapsamında değersiz alacak sayılıp sayılamayacağı, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun (29/4) maddesi uyarınca katma değer vergisinin (KDV) indirim konusu yapıp yapılamayacağı ile söz konusu tutarların e-Beyanname sisteminde ne şekilde gider yazılıp KDV'nin indirim konusu yapılabileceği hususlarında bilgi talep edilmektedir.

I- VERGİ USUL KANUNU UYGULAMASI YÖNÜNDEN:

213 sayılı Vergi Usul Kanununun;

- 210 uncu maddesinde, "*Serbest meslek erbabı bir (Kazanç defteri) tutarlar.*

Bu defterin bir tarafına giderler, diğer tarafına da hasılat kaydolunur.

Defterin gider tarafına, yapılan giderlerin nev'i ile yapıldığı tarih ve hasılat tarafına ise ücretin alındığı tarih ve miktarı ile kimden alındığı yazılır.

Hekimler diledikleri takdirde, yukarıda yazılı malumatı protokol defterinde göstermek şartıyla ayrı kazanç defteri tutmayabilirler.",

- 322 nci maddesinde, "*Kazai bir hükme veya kanaat verici bir vesikaya göre tahsiline artık imkân kalmayan alacaklar değersiz alacaktır. Değersiz alacaklar, bu mahiyete girdikleri tarihte tasarruf değerlerini kaybederler ve mukayyet kıymetleriyle zarara geçirilerek yok edilirler. İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükelleflerin bu madde hükmüne giren değersiz alacakları, gider kaydedilmek suretiyle yok edilirler."*

hükümleri yer almaktadır.

Bu madde uygulamasında, bir alacağın değersiz alacak sayılarak gider kaydedilebilmesi için; alacağın iş ve işletme ile ilgili olması, ticari veya zirai faaliyet sonucu olarak doğmuş (ticari veya zirai kazancın elde edilmesiyle ilgili) bulunması, kazai bir hükme veya kanaat verici bir vesikaya göre alacağın tahsiline imkan kalmadığının anlaşılması/ispatı gerekmektedir.

Buna göre, serbest meslek erbabının mezkûr madde uygulamasından yararlanması mümkün bulunmadığından, somut durumda, yetkili mahkemece 19.12.2018 tarihinde 3 ay geçici mühlet, 08.03.2019 tarihinde ise bir yıl kesin mühlet konkordato kararı verilen şirkete, 2018 ve 2019 yıllarına ait YMM tam tasdik sözleşmesi kapsamında verilen hizmet karşılığında serbest meslek makbuzunun kesilerek beyanının yapıldığı ancak tahsilinin gerçekleşmediği belirtilen tutarın, değersiz alacak olarak dikkate alınması mümkün bulunmamaktadır.

II- KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU UYGULAMASI YÖNÜNDEN:

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun;

- (1/1) maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin katma değer vergisine tabi olduğu,

- (29/4) maddesinde, Vergi Usul Kanununun 322 nci maddesine göre değersiz hale gelen alacaklara ilişkin hesaplanan ve beyan edilen katma değer vergisinin, alacağın zarar yazıldığı vergilendirme döneminde indirim konusu yapılabileceği (Vergi Usul Kanununun 323 üncü maddesine göre karşılık ayrılmak suretiyle gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınan katma değer vergisinin bu fıkra kapsamında indirim konusu yapılabilmesi için gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gelir olarak dikkate alınmasının şart olduğu)

hükme bağlanmıştır.

Konuyla ilgili olarak KDV Genel Uygulama Tebliğinin "Vergi İndirimi" başlıklı (III/C.1.) bölümünde, "7104 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle 3065 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin dördüncü fıkrasında yapılan değişiklikle, Vergi Usul Kanununun 322 nci maddesine göre değersiz hale gelen alacaklara ilişkin hesaplanan ve beyan edilen KDV'nin, alacağın zarar yazıldığı vergilendirme döneminde indirim konusu yapılabileceği; şu kadar ki Vergi Usul Kanununun 323 üncü maddesine göre karşılık ayrılmak suretiyle gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınan KDV'nin bu fıkra kapsamında indirim konusu yapılabilmesi için gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gelir olarak dikkate alınmasının şart olduğu hükme bağlanmıştır.

- Mükellefler tarafından yapılan mal teslimleri ve hizmet ifalarına ilişkin hesaplanan KDV'nin, söz konusu mal ve hizmet bedellerinin tahsil edilip edilmediğine bakılmaksızın beyan edilerek ödenmesi gerekmektedir

- Buna göre, 1/1/2019 tarihinden itibaren, 213 sayılı Kanunun 322 nci maddesine göre değersiz hale gelen alacaklara ilişkin hesaplanan ve beyan edilen KDV'nin indirim konusu yapılması mümkündür. 213 sayılı Kanunun 323 üncü maddesine göre karşılık ayrılmak suretiyle gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınan KDV'nin bu fıkra kapsamında indirim konusu yapılabilmesi için gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gelir olarak dikkate alınması şarttır.

- Söz konusu KDV tutarı, alacağın zarar yazıldığı tarihi kapsayan vergilendirme dönemi 1 No.lu KDV Beyannamesinin "İndirimler" kulakçığında "İndirimler" tablosunda 111 kod numaralı "Değersiz Hale Gelen Alacaklara İlişkin İndirilecek KDV" satırı aracılığıyla indirim konusu yapılır ve değersiz hale gelen alacağa ilişkin borçlu mükellef bilgilerini içeren beyanname eki form doldurulur." açıklamalarına yer verilmiştir.

Buna göre, somut durumda, yetkili mahkemece 19.12.2018 tarihinde 3 ay geçici mühlet, 08.03.2019 tarihinde ise bir yıl kesin mühlet konkordato kararı verilen şirkete, 2018 ve 2019 yıllarına ait YMM tam tasdik sözleşmesi kapsamında verilen hizmet karşılığında serbest meslek makbuzunun kesilerek beyanının yapıldığı ancak tahsilinin gerçekleşmediği belirtilen tutarın, 213 sayılı Vergi Usul Kanunun 322

nci maddesine göre değersiz alacak olarak dikkate alınması mümkün bulunmadığından, bu işleme ilişkin hesaplanan ve beyan edilen KDV'nin indirim konusu yapılması mümkün değildir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026